

MINISTERUL EDUCAȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA

MINISTRY OF EDUCATION
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Piața Marii Adunări Naționale, nr. 1
MD-2033 Chișinău
Republica Moldova
tel. 23-33-48, fax: 23-35-15
www.edu.gov.md

I, Piața Marii Adunări Naționale
Chișinău, MD-2033
Republic of Moldova
tel. +(373 22) 23-33-48, fax: +(373 22) 23-35-15
www.edu.gov.md

14.02.17 nr. 02/16-426p

La nr. 426p din 26.12.2014

Dnei Revenco Ala,

Cu referire la petiția cu nr.426p din 26.12.2017, parvenită de la un grup de părinți ai copiilor care frecventează instituțiile de educație timpurie din mun.Chișinău privind vacanța de vară, Ministerul Educației vă informează.

Proiectul *Regulamentului-tip de organizare și funcționare a instituției de educație timpurie* a fost elaborat de către un grup de lucru instituit prin dispoziția Ministerului Educației și a întrunit reprezentanți ai Ministerului Educației, OLSDÎ, Centrului Republican de Asistență Psihopedagogică, manageri și cadre didactice din instituții de învățământ și cercetare, publice și private, precum și din societatea civilă – toate aceste persoane având competențe în domeniul educației timpurii, a educației incluzive și a managementului educațional.

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239 din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul actului normativ în cauză a fost plasat pe pagina web www.particip.gov.md, a fost trimis și către toate OLSDÎ care au organizat discutarea largă a acestuia în colectivele instituțiilor de educație timpurie cu implicarea părinților și reprezentanților APL și au formulat obiecții și propuneri de îmbunătățire a documentului. Comentarii și sugestii substanțiale de îmbunătățire a proiectului de Regulament au parvenit și din partea societății civile - Centrului de Informare și Documentare în Drepturile Copilului (CIDDC), Fundația LUMOS, Centrul Național de Prevenire a Abuzului față de Copii (CNPAC), Centrul Național pentru Educație Timpurie și Informare a Familiei, AO „Femeia și Copilul – Protecție și Sprijin”.

Proiectul *Regulamentului* a fost consultat cu și avizat de către Ministerul Sănătății, Ministerul Finanțelor, precum și Centrul Național Anticorupție pentru expertizare anticorupție.

Regulamentul a fost aprobat în ședința Colegiului Ministerului Educației din 22 martie 2016 și transmis Ministerului Justiției pentru coordonare și publicare în “Monitorul oficial”.

Argumentele care au stat la baza instituirii vacanței de vară pentru instituțiile de educație timpurie:

1. Per total pe țară, în perioada de vară se micșorează drastic frecvența copiilor – sub 50% (este vacanța elevilor și părinții folosesc această oportunitate de a micșora cheltuielile legate de grădiniță, pleacă în concedii de vacanță cu toată familia sau îi trimit pe copii la bunici etc.). În municipiul Chișinău frecvența medie a copiilor în perioada de vară a anului 2016 a constituit per total 51%, dintre care doar 1 % - pe motiv de boală. Iar instituția lucrează la capacitate maximă.
2. În aproape toate raioanele cadrele didactice nu sunt salarizate deloc sau, dacă și sunt salarizate, apoi nu și integral, pentru înlocuiri pe perioada concediilor colegilor, dar sunt obligate să substituie colegul, contrar Codului Muncii. Majoritatea APL nici nu planifică resurse financiare pentru înlocuiri – din lipsa acestora, de cele mai multe ori. Problema este mai acută în cazul bucătarilor (mai ales a bucătarilor-șefi care ei singuri sunt responsabili pentru prepararea hranei). În lipsa unei vacanțe pentru întreg personalul, managerii de grădinițe recurg la încălcări de legislație pentru a înlocui un anumit post, pentru care fapt sunt sancționați.
3. Personalul din instituțiile de educație timpurie au și ei copii (și nu doar de grădiniță), pe care vor/trebuie să îi ducă la mare, la munte în perioada de vară, să fie împreună cu toată familia.
4. În perioada de vară, chiar dacă grădinița lucrează, se fac reparațiile curente, miros de vopsea, care este toxică (după cum ne informează specialiștii care au studiat vopseaua ce se comercializează în Republica Moldova) praf, zgomot etc. - și asta în prezența copiilor.
5. Din perspectiva științei neuropsihologice și biochimice, perioada de vară este cea mai optimă pentru a organiza vacanța și din perspectiva dezvoltării copilului – aceasta este perioada când creierul uman, inclusiv al copilului mic, se odihnește. Ritmul biologic al creierului și viteza de formare a circuitelor neuronale dintre celulele nervoase, care asigură învățarea productivă, este mai mare în perioada toamnă-iarnă-primăvară, iar mielinizarea circuitelor neuronale este mai rapidă și asigură stocarea unui volum mai mare de informație și păstrarea acesteia în memorie pe perioade lungi de timp. Respectiv, rezultatele învățării/dezvoltării copilului sunt mai bune și mai evidente. Închiderea grădinițelor în această perioadă, așa cum se face actualmente de către primării, inclusiv în câteva perioade, periclitează procesul normal de dezvoltare al copiilor.

Anume din aceste considerente curricula preșcolară nu prevede activități educative propriu-zise vara, cu excepția celor de asanare și întremare a sănătății (apă, soare, mișcare), alimentație, somn și distracții. În rest, copiii stau în zăpușeala nemaipomenită a încăperilor închise, fără aer condiționat și ventilație adecvată (pentru a reduce riscurile

îmbolnăvirilor din cauza curentului). Grădinițele se transformă din instituții educaționale în instituții totalmente de îngrijire și protecție socială. Or, grădinița nu trebuie privită exclusiv ca un serviciu de protecție, ci, în primul rând, unul de educație.

6. Actualmente, multe primării sistează activitatea instituției de educație timpurie la proprie dorință, pe diverse perioade, de câteva ori pe an, și toamna, și iarna, și primăvara, pentru 1-2 săptămâni, întrerupând procesul educațional și îngrădindu-i personalului din grădiniță dreptul de a se folosi de concediul sindical la decizia proprie, inclusiv concediul integral.
7. Așa cum toată lumea, cu mici excepții, merge în vacanțe vara (în mare parte din considerentele expuse la pct.5), instituirea vacanței în grădinițe în perioada de vară este și o măsură de responsabilizare a părinților vizavi de creșterea și educația propriilor copii; aceasta le va permite familiilor să fie mai aproape de copiii lor, să meargă în vacanțe împreună și să se bucure unii de alții un timp mai îndelungat decât doar în zilele de sâmbătă-duminică. Ca și adulții, copiii au și ei nevoie de vacanțe și le plac vacanțele.

Responsabilitatea părinților pentru îngrijirea, creșterea, sănătatea și dezvoltarea copilului este reglementată prin lege. De ex.: Codul Familiei, nr.1316 din 26.10.2000, art.60, (2) stipulează: *„părinții poartă răspundere pentru dezvoltarea fizică, intelectuală și spirituală a copiilor și au prioritate la educația lor față de oricare alte persoane*, iar Codul educației, art.138 (2), litera a) menționează: *„părinții sunt obligați să asigure educarea copilului în familie”* și (3) *„părinții sau alți reprezentanți legali ai copilului care nu manifestă responsabilitate și nu asigură educarea și instruirea copilului sunt pasibili de răspundere în conformitate cu legislația în vigoare”*. În context, amintum și despre Legea nr.10-XVI din 03.02.2009 privind supravegerea de stat a sănătății publice, Legea ocrotirii sănătății nr.411-XIII din 28.03.1995 cu modificările și completările ulterioare.

În toate țările europene, inclusiv România, instituțiile de educație timpurie au o vacanță pe perioada celor 3 luni de vară și grija față de copil în această perioadă (ca și în toate alte perioade) este în responsabilitatea părinților.

Instituția de educație timpurie poartă răspundere pentru respectarea drepturilor și pentru securitatea vieții și sănătății copiilor în timpul aflării acestora în instituție (Codul Educației, art.20, (3).

Așa cum fondatori ai instituțiilor de educație timpurie sunt APL de nivelul întâi (Codul Educației, art.21, (1) și art.141, (1), litera b), Legea nr.435 din 28.12.2006 privind descentralizarea administrativă (art.4, p.(1), litera h), acestea, împreună cu administrația instituției vor analiza necesitățile populației de copii de a frecventa instituția de educație timpurie pe perioada de vară și vor propune alternative pentru copiii din familii socialmente vulnerabile sau din cele în care părinții sunt încadrați în muncă, ca de exemplu, crearea grupei de serviciu,

înscrierea pe perioada vacanței într-o altă instituție din aceeași unitate administrativ-teritorială etc.

Extrase din proiectul de Regulament:

55. Instituțiile de educație timpurie funcționează continuu, pe durata întregului an, cu o vacanță de 42 zile calendaristice în perioada de vară (1 iunie-31 august), timp în care se realizează lucrări de igienizare, de reparații curente și/sau capitale sau dezinsecție cu acordarea concediilor personalului instituției conform Codului muncii. Instituțiile de educație timpurie își sistează activitatea și în perioada sărbătorilor legale.

56. În situații speciale, cum ar fi demararea unor proiecte investiționale, ce presupun lucrări de reparații capitale neplanificate, care necesită un timp mai îndelungat, instituția de educație timpurie își poate sista activitatea – integral sau parțial – și pe parcursul anului, cu consultarea OLSDÎ. APL și administrația instituției informează părinții, sindicatele profesionale, personalul angajat, asigură măsurile de protecție socială a colaboratorilor, în conformitate cu legislația în vigoare.

57. Perioada de vacanță se stabilește în urma consultării părinților/reprezentanților legali ai copiilor sau a comitetului de părinți, după caz, și se afișează de către conducerea instituției la loc vizibil cu cel puțin 30 de zile înainte de data începerii acesteia.

58. În perioada sistării activității instituției, APL și conducerea, la necesitate, iau măsuri de asigurare a copiilor neîncadrați contactând instituții apropiate, din raza unității administrativ-teritoriale respective, care funcționează în perioada respectivă și pot prelua acești copii, sau oferă părinților alte alternative.

59. Durata anului de studii în educația timpurie este de 12 luni – de la 1 septembrie până la 31 august cu respectarea vacanței, a perioadei de însănătoșire și adaptare a copiilor mici/nou veniți.

Viceministru

Elena CERNEI